

| An Unintended Dance

AN UNINTENDED DANCE

Dit stuk is een poging om niet te dansen. Het is een zoektocht naar een performer zonder masker. Een zoektocht naar wat het betekent om alleen maar te “zijn”. Het stuk is een streven naar een dans die zijn oorsprong vindt in stilstaan. Het concept vertrekt vanuit de gedachte dat stilstaan beweging is – je balanceert je lijf continue om niet te vallen, je duwt weg van de zwaartekracht om niet in te zakken. Ik bekijk “stilstaan” als een kleine dans (Steve Paxton). Zonder deze kleine dans kunnen wij niet (be)staan; we zouden instorten. Voor dit werk ontwikkelde ik een manier deze beweging uit te vergroten. Dit resulteert in een dans die slechts bestaat door te “zijn”. De dans is daarom elke keer en voor iedereen anders. Het is een reflectie op de eeuwenoude vraag ‘wie zijn wij?’

Met het stuk geef ik dit “zijn” weer. Het is een poging om de performer te ontdoen van alle maskers. Ik nodig het publiek uit om te kijken naar een ander. Het magische is dat het resultaat niet om de dans gaat, maar dat de dans juist een bijproduct van iets groters wordt. Het publiek ziet juist het werk dat de danser in de beweging stopt. Ze zien trekjes en neigingen van de performer en gewoontes om bepaalde patronen te volgen of te negeren. Het publiek wordt zich gewaar van de onderlinge verschillen. Het vertrekpunt is voor elke danser hetzelfde, maar al snel worden intieme persoonlijke patronen duidelijk.

Voor het stuk heb ik uitgebreid theoretisch en praktisch artistiek onderzoek gedaan. Dit heeft geresulteerd in een geschreven onderzoek voor het Honours Programme van ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten en een fysiek onderzoek, geproduceerd bij het jonge collectief Lazy Susan & Co in Rotterdam, waar ook ruimte is om het stuk verder te ontwikkelen.

HET STUK

De performer zal niet gaan bewegen, dat is een belofte. Er ontstaat geen dans, althans niet met opzet. Hoogstens af en toe, per ongeluk, vindt een beweging zijn weg om gemaakt te worden. En als de beweging gemaakt is, verdwijnt hij niet meer. De beweging wordt alleen maar groter. Het lokt andere bewegingen uit. Het lokt de andere dansers uit tot bewegen. Er ontstaat een dans, die nooit bedoeld was. Die altijd anders is.

Het resultaat van deze zoektocht is een voorstelling die een uur de tijd neemt om deze dans te ontdekken. In een ruimte staan 5 dansers op een rij. Ze kijken naar een projectie op de muur tegenover hen. Langzaam komen ze tot bewegen. De dansers vinden hun eigen patroon, hun individuele bewegingen vloeien samen en drijven weer uit elkaar. Er ontstaan patronen in de ruimte en met elkaar. Na verloop van tijd wordt de vermoeidheid zichtbaar, de bewegingen worden te groot en te snel. De dansers kunnen zichzelf niet meer bijhouden, verliezen hun concentratie. Het eens zo kalme stuk escaleert tot een hoogtepunt waarbij de dansers alle controle over zichzelf verliezen.

Het beeld van de dansers is bevreemdend frontaal. De blik altijd geconcentreerd naar voren. Plat als het scherm waar ze naar kijken. Maar wat op het scherm niet zichtbaar is, zijn de kleine trekjes van de dansers zelf. Een glimlach, een frons, een focus. Die beelden zijn alleen voor het publiek bestemd.

“Wat zijn ze aan het doen?” zal het publiek denken. De toeschouwers hebben vrij de keuze waar in de ruimte ze kijken. Kiezen ze voor het scherm, of juist de performers. Door te wisselen tussen de twee zullen zij ontdekken welk spel de dansers spelen. Hierdoor ontstaat een begrip en daarmee een connectie met de dansers. Als dit begrip er is, zal de dans zich verder ontwikkelen doordat de dansers met verschillende opdrachten binnen het systeem aan de slag gaan. Dit levert grappige, mooie en soms ontroerende momenten op.

De uitwerking is tweedelig. Ten eerste is er het stuk dat gebruikt maakt van de installatie. Ten tweede is die installatie toegankelijk voor het publiek. Op die manier kan het publiek ook ervaren hoe het is om jezelf te observeren; te observeren hoe je jezelf observeert en om jezelf te zijn in een spel van beweging.

DOEL

Het werk kan beelden oproepen van de mythe van Narcissus, een obsessie met jezelf. Het kan relateren aan hoe bestaande systemen altijd een neiging hebben om te vervallen in chaos. Het kan een verhaal vertellen van kleine menselijke imperfecties, of gaan over geruchten, roddels, nepnieuws of verandering. Maar uiteindelijk, gaat het vooral over ons. Over mens zijn. Over verschillen en overeenkomsten. Over de tijd nemen om echt naar een ander te kijken. Over een poging doen de ander binnen te laten.

VERDER

De loop en opbouw van het stuk zijn duidelijk en mijn onderzoeksvragen zijn beantwoord. Mijn volgende stap is de presentatie van zowel van het stuk als de installatie voor publiek. Het is niet een traditionele theatervoorstelling. Daarom zal ik mij extra richten op de positionering van het publiek, de kostuums, het licht, de positie van de projectie(s) en het samenbrengen van al deze elementen in de ruimte. Hieraan kan ik werken bij Lazy Susan & Co en ik ga in gesprek met productiehuzen over mogelijkheden om samen te werken. Ik zou heel graag de kans krijgen om dit project verder toe te lichten tijdens de pitch.

